SIBIIU

Anul al 55-lea — 12 Pagini — EXEMPLARUL { In România: 5 lei / In străinătate: 6 lei } — 12 Pagini — Nr. 127 Miercuri 11 Mai 1938
P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR:
LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
LA
„VESELIA"
„UNIVERSUL COPIILOR"
ȘI AL TINERETULUI"
ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Câte 220 Lei
pentru 12 luni
in țară

DIRECTOR:
STELIAN POPESCU

Regele Carol I primind defilarea prizonierilor turci
(După tabloul în „grisaille" dela muzeul Toma Stelian)

O mare zi a neamului

Zece Mai este ziua simbolizând cel mai bine pentru noi, culmea la care România a ajuns făcând un salt, cu atât mai mult, cu cât împlinirea dreptelor ei năzuințe întârziase peste măsura îngăduită.

Zece Mai 1866 este ziua când Domnitorul Carol I a păşit pentru întâia oară în „palatul naţiunii", cum singur zicea. In acea zi a făcut acel sfânt legământ pe care nu l-a călcat, să păzească noua lui țară. In acea zi s'a mai rostit astfel: „cetățean astăzi, mâine, de va fi nevoe, soldat". A fost şi una şi alta.

Zece Mai 1877, este ziua când în acelaş palat al naţiunii, atât de mărunt ca înfăţişare şi atât de plin de fapte mari, mulţumeşte Corpurilor legiuitoare pentru urările cari i se făceau cu prilejul proclamării în ajun a Neatârnării ţării. Şi cu cel care jurase că la nevoie va fi soldat, am pornit la războiu şi ni-am pecetluit cu sânge dreptul să fim stăpâni. Incercarea neizbutită din 1821 — mai norocoasă pentru Grecia care şi-a dobândit scuturarea de jugul turcesc, — a fost dat să fie împlinită de Domnul străin cerut încă de Divanul ad-hoc.

Acel războiu de neatârnare a fost popasul de pornire către tot mai bine. Odată cu izbânda a încolţit şi gândul de o întregire deplină a neamului. In Transilvania, răsunetul biruinţei a îngrijorat ungurimea care vedea, în manifesările românimei subjugate de veacuri, văpaia tot mai vie a focului, care mocnia în sufletele apăsate, dar pe zi ce mergea, mai conştiente, ale „câinilor de valahi".

Această deşteptare a prilejuit prigoana împotriva studenţilor români de „dincolo". Unul dintre dânşii a fost şi Ion Bianu, care fugind peste munţi a rămas aci spre folosul nostru. In aceeaş vreme, la Budapesta, se ţineau întruniri pentru Turcia. S'a întocmit chiar o delegaţie maghiară, având în frunte pe fostul senator „român" Bela Barabas, care a pornit la Istambul, purtătoare a unei săbii de onoare pentru marele Vizir. In schimbul acelui dar preţios, maghiarii au primit un altul mai preţios şi anume: documentele Corvinilor, luate de turci când au ocupat Buda.

Zece Mai 1881 a fost ziua încoronării ca rege a demnului purtător al coroanelor lui Ştefan şi Mircea, acei aprigi apărători ai creştinătăţii. In acea zi, Carol zicea: „Sub puternicul scut al Constituţiunii, România a crescut, s'a desvoltat, s'a întărit". Şi de atunci tot şi-a croit drumul printre multe piedici, ajungând în 1913, la apogeul Românii mici când bătrânul rege cuminte era stăpânul situaţiei în apropiaţii Balcani clocotitori.

A venit apoi, vâltoarea cea mare care a topit împărăţia şi în care s'a dospit întregirea neamului sub celalt rege de epopee Ferdinand cel Leal, când 10 Mai s'a scurs tainic şi apăsat dar nu stins. Dar ca pasărea nepieritoare, România a eşit biruitoare şi astăzi, sub ocrotirea M. S. Regelui Carol II, nepotul primului rege al ţării, care a statornicit spre liniştea lăuntrică şi chezăşia din afară, o dinastie străină ca nume, dar bine înfiptă în glia apărată de ea, România îşi păstrează locul de cinste la care a ajuns prin puterile ei. Vremurile sunt însă tot atât de grele ca şi la începuturi şi este tot atât de greu să păstrezi şi să dobândeşti.

In aceste trei sferturi de veac de renaştere pe toate tărâmurile au fost zile mari şi frumoase care vor număra mult în istoria ţării. Ele au fost scrise în cartea neamului cu slove muiate în lacrămi şi în sânge şi-şi vor lua locul cuvenit de cinste în şiragul faptelor de seamă. 10 Mai este una dintre acele zile. Trebue păstrată ca amintitoare a legăturii cu trecutul, singurul mijloc de păstrare a unui neam. Ea este ca un strămoş, care a lăsat urmaşilor ceeace a adunat cu trudă. Urmaşii i-au adăogit şi vor mai adăogi acelei moşteniri. Neamul românesc n'a pierit sub vitregia vremurilor şi nu va pieri nici de aci încolo.

Unirea sfântă între Români va fi îndeajuns pentru păstrarea celor lăsate nouă de înaintaşi. Ce a fost plădă pentru noi, să fie la fel pentru urmaşi.

ZECE MAI

A voastră este ziua cea de azi
Cu fluturări de flamuri şi drapele,
Vulturi de aur înălţaţi spre stele
Din simfonia codrilor de brazi...

Din cele patru unghiuri de hotare,
Veniţi oşteni cu feţele bronzate,
Căliţi de vifor, oţeliţi de soare,
Să cânte 'n ritm de roate ferecate
Batalioanele motorizate!...

Cu voi alături merge oastea sfântă
E oastea nevăzută, care cântă
In inima oricăruia din noi,
E oastea neştiută de Eroi,

Ce din noianul vremilor s'avântă
Să îndrumeze vremurile noi...

Sunt toţi Voivozii care s'au jertfit,
Sunt sfinţii noştri ziditori de Ţară,
Ce trec cu tăinuita lor fanfară
Cu steagul lor de gloanţe sdrenţuit...

Sunt morţii dela Plevna şi Smârdan
Ce vin şirag în fiecare an,
E glasul unui neam fără sfârşit,
Ce 'n fald de steag şi 'n piepturi de [illegible]it
Işi cântă cu oştiri biruitoare
Măreţul cântec de Neatârnare!

MIRCEA DEM. RADULESCU

INTREVEDEREA
DINTRE D-NII MUSSOLINI ŞI HITLER

XX

Discursurile rostite în palatul Veneţia din Roma de d-nii Hitler şi Mussolini au fost aşteptate cu o legitimă curiozitate. In situaţia actuală internaţională, hotărîrile conducătorilor statelor totalitare, pot avea o înrâurire decisivă asupra politicii generale europene. Care au fost aceste hotăriri nu se poate şti deocamdată. Este însă sigur că d-nii Hitler şi Mussolini au discutat asupra tutulor chestiunilor la ordinea zilei şi că acţiunea viitoare a celor două state totalitare va fi influenţată de acest schimb de vederi.

Axa Berlin—Roma a fost consecinţa unei politici în cadrul căreia cele două state s'au găsit pe linii paralele. Interese similare, atât ideologice cât şi pur politice, au determinat cele două state, ca, fără a încheia de fapt o alianţă între ele, să coordoneze totuşi acţiunea lor internaţională pe diferite câmpuri. Astfel axa Berlin—Roma, a devenit un simbol al acestei identităţi de interese, al acestei coordonări diplomatice, având atât din punct de vedere politic cât şi din punct de vedere psichologic, o valoare egală cu o alianţă de fapt. Identitate de politică în Spania, identitate de politică în Extremul Orient, identitate de atitudine faţă de Societatea Naţiunilor, identitate ideologică faţă de Rusia Sovietică. Firește, dacă primul acord între Anglia şi Italia, acel „gentlemens agrement" de scurtă durată, s'ar fi putut dezvolta favorabil, axa Berlin—Roma n'ar fi căpătat importanţa ei internaţională de astăzi. Neînţelegerile dintre Anglia şi Italia pe de o parte, fricţiunile franco-italiene pe de alta, au accentuat identităţile de vederi între acele două state totalitare şi astfel Italia a considerat axa Berlin—Roma ca o necesitate. Au survenit însă în ultimul timp evenimente noui cari au schimbat situaţia europeană şi au dat problemei echilibrului şi problemei păcii aspecte noui, necesitând o reexaminare a planurilor de acţiune viitoare. Acordul anglo-italian, probabilul acord franco-italian, efectuarea Anschluss-ului, raporturile între Germania şi Cehoslovacia, şi în general noua situaţie creată în Europa Centrală, sunt o serie de fapte noui cari au schimbat datele problemei păcii europene şi incontestabil au schimbat şi aspectul axei Berlin—Roma.

Iată dece, nu încape îndoială, că vizita d-lui Hitler la Roma a fost prilejul cel mai bun pentru o examinare amănuntită a situaţiei de azi şi adaptarea axei Berlin—Roma la datele noui ale problemelor europene la ordinea zilei.

In scurtă vreme se va şti desigur ce hotărîri s'au luat la Roma. Deocamdată, din discursurile rostite de d-nii Mussolini şi Hitler trebue relevate două fapte importante:

1) Atât d. Mussolini cât şi d. Hitler au reafirmat utilitatea colaborării între cele două state, cu deosebirea că d. Mussolini în caracterizarea acestei colaborări, a spus că ea urmăreşte „a căuta împreună şi cu ceilalţi, un regim de convieţuire internaţională care să fie potrivit pentru a instaura, în acelaş fel pentru toţi, garanţii mai eficace de justiţie, de secuitate şi de pace" — iar d. Hitler a vorbit de „constituirea în Europa a unui bloc de o sută douăzeci de milioane de oameni hotărîţi să salvgardeze interesele lor drepte şi vitale şi să se menţină în faţa tuturor forţelor care ar căuta să se opună dezvoltării lor firești".

Există între aceste două caracterizări a colaborării italo-germane o esenţială deosebire care va provoca desigur multe comentarii

2) D. Hitler, cunoscând desigur impresiunea produsă în Italia de realizarea Anschluss-ului, a voit ca, după cunoscuta telegramă prin care spunea d-lui Mussolini că „nu va uita niciodată" gestul Italiei, să dea opiniei publice italiene asigurări formale în ce priveşte graniţa italiană.

„Moştenirea pe care o las poporului german — a spus Fuehrerul — este de a considera frontiera Alpilor, pe care natura a ridicat-o între noi doi, „ca pentru totdeauna inviolabilă".

Şi Fuehrerul a mers mai departe dând asigurări Italiei că în ceasurile grele pentru ea, el şi poporul german vor dovedi aceeaşi amiciţie ca aceea dovedită de Italia faţă de Germania în zile hotărîtore pentru ea.

Asigurarea pentru viitor şi afirmarea recunoştinţei gata la acţiune în caz de nevoe, arată desigur grija pe care o avea d. Hitler ca realizarea Anschluss-ului să nu fi slăbit încrederea poporului italian în viitorul relaţiilor dintre cele două state.

Preşedintele Roosevelt
contra ridicării interdicţiei exportului de arme pentru Spania

Washington, 8 (Rador). — Corespondentul agenţiei Havas transmite:

In cercurile politice bine informate, se afirmă că preşedintele Roosevelt se îndoeşte de utilitatea ridicării interdicţiei exportului de arme şi muniţiuni pentru Spania, spre a se veni în ajutorul Spaniei republicane, căci se teme că flota generalului Franco ar putea intercepta prea uşor transporturile de arme pe calea mării.

Aşa cum d. Hull a arătat Vineri seară, departamentul de stat se manifestă zelos în a-şi păstra o linie de acţiune paralelă cu aceea a comitetului de neintervenţie dela Londra. Această atitudine este îndeosebi aprobată din diferite motive de catolici, de partizanii securităţii colective şi de cei ai „politicei realiste", care socotesc inoportună modificarea statu-quo-ului în Spania şi jenarea acţiunii de destindere dusă de guvernele englez şi francez.

Din sursă bine informată se anunţă că comisia de afaceri străine ar fi în cea mai mare parte favorabilă punerii în discuţie înaintea Senatului a propunerii senatorului Nye.

Un plan cincinal
al guvernului britanic

Londra, 8 (Rador). — „Sunday Chronicle" anunţă că guvernul britanic pregăteşte un plan cincinal pentru înlăturarea şomajului.

Planul ar urma să fie pus în aplicare la începutul anului 1939 şi ar necesita un credit de un miliard lire sterline.

Marele Voevod Mihai
a sosit Duminică în Capitală

Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba Iulia, a sosit în Capitală, Duminică seară la orele 10 şi 25, înapoindu-se dela Florenţa, unde, — însoţit de d. comandor Preda Fundăţeanu — a petrecut sărbătorile Paştilor.

Pe peronul gării Mogoşoaia, Marele Voevod a fost salutat de d-nii Armand Călinescu, ministru de interne; M. Ghelmegeanu, ministrul comunicaţiilor; general Argeşeanu, ministrul apărării naţionale, baron Flondor, mareşalul Palatului; maior Mihăilescu, adjutant regal.

Deasemeni de d-nii: general Iacobici, comandantul corpului II armată; Bengliu, inspectorul general al jandarmeriei; dr. Eugen Blanu, directorul general al Siguranţei Statului; Gh. Moţăţeanu, secretarul general al Prefecturii poliţiei Municipiului Bucureşti; lt.-colonel Voinescu, din partea Comenduirii pieţii; Niculescu, chestorul sectorului I (Galben); dr Eugen Clonţa, şeful Siguranţei Capitalei, etc.

*

După ce a dat mâna cu înalţii demnitari prezenţi, Marele Voevod, însoţit de d. comandor Fundăţeanu, a luat loc în automobilul regal, fiind condus la Palatul regal din calea Victoriei.

Primirea Marelui Voevod în gara Mogoşoaia